

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IX. Hæc discordia dedit occasionem ornandi Episcopum Nicopolitanum vicariatu sedis apostolicæ. Ad Gregorium Magnum referri non debuit de ordinatione Episcopi Nicopolitani, si tum is fuißet subjectus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

retur, Ennodium & Peregrinum Episcopos misit Thessalonicam cum literis ad Dorotheum; & dato eis commonitorio præcepit uti cum ad eum pervenissent, monerent ut se ab Ecclesiæ Nicopolitanæ concussione suspenderet, rationem reddentes, quia non potuit reversus ad communionem & ad corpus Ecclesiæ cum illis qui necdum reversi sunt quidquam habere conjunctum; nos non solvere à prædecessoribus nostris concessa privilegia, si ipse ecclesiastica instituta non deserat. Contendebat enim Dorotheus Ioanni liberum non fuisse omittere obsequium quod ex veteri consuetudine & ex apostolicæ sedis privilegio debebatur Ecclesiæ Thessalonicensi. Itaque cum illum justam causam habere videret Hormisdæ, neque facile vinci posse hominem tot munitis insistentem, ut qui præter auctoritatem sedis suæ, principales quoque & iudicarias potestates sibi faventes haberet adversus Ioannem, Legatis suis præcepit ut eum ad concordiam & ad unitatem inducerent oblata privilegiorum confirmatione. *Certe redeat ad unitatem, inquit, & nos cum eo insistemus ut omnia privilegia quæcunque consecrata est à sede apostolica Ecclesiæ eius, inviolata serventur.* Ad ipsum verò scribens, fatetur Ioannem debuisse secundum consuetudinem ad Thessalonicensem Ecclesiam ordinationis suæ initia dirigere, ceterum consuetudinem non fuisse neglectam, sed vitata contagia. Et quia Dorotheus contendebat privilegia Ecclesiæ suæ indulta servanda esse, illum his verbis interpellat Hormisdæ: *Quo pudore, rogo, privilegia circa te illorum manere desideras quorum mandata non servas, & reverentiam quam non exhibes fidei, cupis tibi ecclesiastica potestate deferri?*

VIII. Quis fuerit causa istius exitus, non inveni traditum memoriæ literarum. Nam & biennio post Dorotheus ab Hormisdæ divisus erat, & Ioannes Nicopolitanus Episcopus adhuc pertimescebat malevolorum suorum calumniam, ut Hormisdæ verbis utamur. Injunctis per ea tempora Legatis suis Hormisdæ petere ab Imperatore uti Dorotheus ad Urbem dirigeretur, illic examinandus in causa fidei. Et cum inaudivisset eum Constantinopolim iussu Principis evocatum fuisse, mandat aliis literis insistere apud Imperatorem ne in eandem civitatem denuo revertatur, sed episcopatus, quem nunquam bene gessit, honore deposito, ab eodem loco ac Ecclesiâ longius relegatur, vel certe huc ad Urbem sub prosecutione congrua dirigatur. Legati rem, ut iussi erant, Iustino Augusto retulerunt, poscentes ut ad percipiendam doctrinam catholicæ puritatis Romam præfatus Dorotheus mitteretur. Negavit Iustinus; & repente Dorotheus, qui in civi-

Tom. II.

tate Heracleensi attinebatur, abire permittus est.

IX. Hæc tamen discordia, ut ego quidem arbitror, Hormisdæ dedit occasionem distrahendi Epirum à corpore provinciarum quæ Vicario Thessalonicensi parebant, committendique vices apostolicæ sedis per eam provinciam Episcopo Nicopolitano. Quod ut melius intelligatur, meminisse debemus eorum quæ supra diximus, cum tractarem de his quæ apud Hormisdæ acta sunt pro confirmatione privilegiorum Ecclesiæ Thessalonicensis, nimirum illum in Commonitorio Legatis suis dato pollicitum esse quod si Dorotheus ad unitatem rediret, id est, Acaciano schismati renuntiaret, ipse omnia privilegia quæcunque consecrata est à sede apostolica Ecclesiæ eius, inviolata servaret. His verbis promissam esse confirmationem vicariatus per Illyricum nemo est, opinor, qui ambigat. Itaque si ostendere possumus parem in hoc Nicopolitani Episcopi causam fuisse ævo sancti Gregorij, satis constabit eum diu antè fuisse sedis apostolicæ Vicarium per Epirum, nimirum jam inde à temporibus Hormisdæ. Rescribens ergo Gregorius ad Episcopos Epiri, qui ad eum scriplerant de ordinatione Andreæ Episcopi Nicopolitani, hæc ait: *Supra scripto igitur Andreæ fratri & cœpiscopo nostro Pallium nos direxisse cognoscite, atque privilegia cuncta concessisse quæ prædecessores nostri ejus prædecessoribus contulerunt.* Si extaret Gregorij epistola ad Andream, fortassis aperta vicariatus istius testimonia in ea reperirentur. Hoc auxilio destituti, cogimur agere argumentis. Ac primum quidem observandum est ad Episcopum Romanum referri de ordinatione Episcopi Nicopolitani, prorsus contra veterem morem, si tum Epirus fuisset subjecta Thessalonicæ. Nam tum Episcopus Thessalonicensis, qui erat Eusebius, erat in communionem sedis apostolicæ, ut docent variæ Gregorij epistolæ ad ipsum datæ. Ad hunc ergo, non ad Gregorium, referri debuit de ordinatione Andreæ. Sed quoniam tum sedes ejus æqualibus privilegiis utebatur cum Thessalonicensi, à cujus potestate exempta fuerat, necessarium erat ut eundem morem in ordinationis suæ initiis servaret Andreas quem Thessalonicenses Episcopi servabant, nimirum ut relationem de ordinatione sua mitteret ad Summum Pontificem. Secundò, Gregorius Pallium, quod erat Vicariorum apostolicæ sedis insignis, (licet interdum etiam aliis Episcopis daretur) mittens ad Andream, confirmat omnia privilegia Ecclesiæ illius collata à prædecessoribus suis, idque iis verbis quæ, si conferantur cum verbis Hormisdæ supra relatis,

K

S. Gregor. lib. 11
indict. 14. epist. 71

omnino evincunt Gregorium loqui voluisse de vicibus apostolicae sedis.

X. Sed adversus hanc opponet fortassis quispiam frustra me hoc loco torqueri. apud Gregorium enim non agi de Episcopo Nicopolitano, sed de Nicomeditano, adeoque inutilem esse hanc meam omnem operam. Scio quidem in vulgatis Gregorij editionibus, & in veteri codice MS. Bibliothecae regiae, tum etiam apud Gratianum, epistolam illam loqui de Andrea Nicomeditane vel Nicomedianae civitatis Episcopo. Sed ego contendo locum hunc esse corruptum, reponendumque illic esse nomen Nicopolitanae civitatis. Primum enim ea epistola scripta est ad Episcopos Epiri, quorum Metropolitani non erat Nicomedienfis, qui nullus fuit, sed Nicopolitanus, ut cuius manifestum est. Deinde apud sanctum Gregorium non uno loco reperimus mentionem fieri Andreae Episcopi Nicopolitani, hujus nimirum ipsius de quo ad eum retulerant Episcopi Epirotae. Unde patet certam esse emendationem, adeoque ea argumentatione convelli non posse quaecunque haecenus à nobis dicta sunt de Vicariatu Episcopi Nicopolitani. Nunc ad Sixti literas revertamur.

Apud Gratian.
dist. 100. cap.
scripturam.

S. Gregor. lib. 7.
Indict. 1. epist. 11.
& Indict. 2. epist.
70.

Apud Holsten.
pag. 79.

XI. Sic ergo profequitur ille in epistola illa ad universos Episcopos per Illyricum: *Sit Concilium quotiens cause fuerint, quotiens ille pro necessitatibus emergentium ratione decreverit, ut merito sedes apostolica relatione ejus instructa quae fuerint acta confirmet. Evocatus vestrum nemo venire contemnat, nec congregationi sanctae, ad quam debet festinare, se denegat. Excusatio per contumaciam non requiratur &c.* Et paulo post: *Si quid forsitan aut inter fratres natum fuerit, aut fratri cuiquam aliqua actio qua pulsatur illata; aut illic fratre & coepiscopo nostro Anastasio iudice eveniens negotium terminetur, qui vices apostolicae sedis agere ut beate memoriae Rufus decessor ipsius ex nostra voluntate cognoscitur; aut ad nos, si illic definit non potuerit, eodem tamen suis literis causam omnem quae vertitur prosequente, veniat examen.*

XII. Addit idem Sixtus novum privilegium, nimirum, ut si quis Episcopus ex provinciae Illyricianae Thessalonicam ad Anastasium accesserit praeter ejus conscientiam, velut canonum contemptor habeatur. Quo loco respexit fortassis Sixtus ad canonem tertium Sardicensem, in quo sic legitur: *Osus Episcopus dixit: Illud quoque necessarium adiciendum est, ut Episcopi de sua provincia ad aliam provinciam, in qua non sunt Episcopi, non transeant, nisi forte à fratribus suis invitati, ne videamur januam claudere caritatis.* Et fortassis istud petierat Anastasius à Sixto, quod se nimirum copia premi videret, exemplum secutus Aetij praedecessoris sui, qui remedium à Concilio Sardicensi postulaverat adversus Presbyteros & Diaconos Thessalonicam ex provinciae Illyricianae venientes, tempusque morae illis praescribi, ut supra vidimus. Itaque Sixtus de hoc privilegio sic scribit ad Proclum Episcopum Constantinopolitanum: *Id ergo quod nos quoque servamus, fraternitatem tuam, quam scimus hoc suo more falluram, volumus custodire, id est, ut si quis ad fratrem & coepiscopum nostrum Thessalonicensis urbis antistitem harum provinciarum quae ad eum pertinent sacerdos adveniat praeter ejus conscientiam, si sine ejus epistolis atque formata venire tentaverit, tanquam discipline ecclesiasticae despector & contemptor canonum, quos nos temerari ex aliqua parte non patimur, habeatur. Hunc locum Holstenius existimans esse mutilum, sic restitutum esse pronuntiat: *Si quis ad fratrem & coepiscopum nostrum Thessalonicensis urbis antistitem harum provinciarum (quae ad eum spectant Ecclesiam sacerdos sine tuo consensu accesserit, vel contra ad tuam sanctitatem istarum provinciarum) quae ad eum pertinent sacerdos adveniat praeter ejus conscientiam &c.* Ex quo loco sic emendato colligit eos qui ex Illyrico veniebant Romam, formatam attulisse Vicarij Thessalonicensis, ut qui è Gallia veniebant, accipiebant ab Arelatenfi Vicario. De quo privilegio, quod in Patroclo sumpsit initium, nos infra agemus in capite xx. istius supplementi.*

XIII. De causis provinciae Illyricianae ad Constantinopolitanum Episcopum descripsit Sixtus, ut qui in vicino erat, canonum custodiam praestaret. Nam Episcopi illius provinciae se interdum subtrahere moliebantur auctoritati Episcopi Thessalonicensis, ut ad Constantinopolitanum se conferrent, viciniae urbis inlecebris illecti. Et facile illos admittebat Constantinopolitanus antistes, in spem augenda dignitatis suae erectus post conditum canonem secundae synodi. Nam & Theodosij junioris aeo tentata fuerat orientalis Illyrici divisio à sede apostolica, ut non amplius illud aut Thessalonicensi Episcopo subesset, neque relationes hinc ad sedem apostolicam mitterentur. Itaque Sixtus, multum laudato Proclo, eum hortatur ne in jura & privilegia Thessalonicensis antistitis irrepat, sed potius ei debitum honorem referret, neve quicquam permittat fieri quod non liceat à sacerdote tentari. Quibus verbis nemo non videt designari tentamenta Illyricianorum Episcoporum, & metum Pontificis ex vicinitate Procli. *Reverentia vestra, inquit, in commune (id est, tibi & Thessalonicensi Episcopo) praestatur, si alter alterius*

Vile sept. 21.

Apud Holsten.
pag. 79.

Quae sunt
causae in
hunc modum

Apud Holsten.
pag. 79.